GAZETA KRAKOWSKA

Nro 58.

Z KRAKOWA DNIA 19 LIPCA 1820 ROKU WE SRODĘ

Z Petersburga d. 15 Czerwca d. k.

N. Cesarz pisał do Ministra spraw duchownych i kraiowego oświecenia Radcy taynego, Xcia Golicyna, list następuiący:

" Xże Alexandrze Mikołajewiczu! Ministeryum spraw zagranicznych z wielką daie się słyszeć pochwałą dla odbytego w Uniwersytecie Sankt Petersburgskim popisu uczniów, którzy się poświęcili nauce języków wschodnich.

" Postępy przez nich okazane, służą z iedney strony za dowód odznaczaiącey się ich pilności, z drugiey przekonywaią o zacności ich nauczycielów, szczególniey zaś o gorliwey, a wzorowey troskliwości Kuratora wydziału edukacyynego Sankt Petersburgskiego.

" Po tak pożądanych początkach, nie ma wątpliwości, że szkoła ta wschodnich języków w prędkim czasie przyniesie znakomite korzyści dla Rossyyskiey dyplomatyki.

" Oświadczaiąc wam Moię wdzięczność za staranie wasze o tey ważney gałęzi oświecenia, wamże polecam oświadczyć szczególnieyszą Moię łaskę tak dla Kuratora tego Uniwersytetu, któremu należy się cała wartość tego nowego zakładu, iako też dla Professorów, za tak skuteczną pracę, iakiey dołożyli około tey gałęzi.

" A co się tycze uczniów tey szkoły: oświadczcie im, iż, ieśli postępuiąc nadal z tak szlachetnem usiłowaniem, iakiem się iuż odznaczyli, przez rok dosięgną tego stopnia udoskonalenia, iakiego, sądząc z teraźnieyszych ich postępów, dosięgnąc należy; ieżeli do tey umieiętności przyłączą wiadomości z literatury starożytney, historyi i innych nauk, potrzebnych dla każdego, chcącego pożytecznie służyć swey oyczyźnie, wtedy niezwłocznie przeznaczeni będą do służby pod wiedzą kollegium zagranicznego z odpowiedniemi rangami, i wysłani zostaną do kraiów wschodnich, dla nabycia tam przez praktykę tego, czego teoryczne ćwiczenia nigdy w zupełności dać nie mogą. Z resztą zostaię ku wam zawsze przychylny. — W Carskiem Siele d. 29 Maia 1820 r.

Alexander.

Wielki Xże Jmć Mikołay powrócił w pożądanym stanie zdrowia do stolicy tuteyszey z odbytey podroży.

Jenerał Major Fredro, należący do orszaku J. C. Mości, przybył tu ze Sztuttgardu.

Z Paryża d. 4 Lipca.

D. 27 Czerwca P. Beugnont w izbie deputowanych zdał sprawę o legii honorowey. Początkowo była 3 mill. dochodu uposażona, chociaż wydatki nie wynosiły iak 2,504,000 Fr. Ale początkowa liczba członków z 4505 powiększyła się nakoniec aż do dziesięciu razy tyle. Proponował więc: aby zaległości umorzyć, a od 1 Lipca r. b. tym, którzy przed 6 Kwietnia 1814 zostali członkami wypłacać corocznie po 250 Fr. tym zaś podofficerom i żołnierzom, którzy w aktualney zostaią służbie tylko po 125 Fr. Corocznie ma na ten cel umieszczona bydź w budżecie summa 3,400,000 Fr. Pensyie zaś po zmarłych członkach obracane bydź maią na uzupełnienie pensyy officerów legii. Wniosek ten został d. 29 przyięty. — Daley trudniła się izba roztrząsaniem budżetu.

Z tak zwanych liberalnych dzienników ustały lub razem są połączone Pilot, Bezstronny, Niepodległy, Aristark, Cenzor Europeyski i Sława, a utrzymały się tylko Konstytucyyny i Goniec. Ostatni, nad którym powiękzey części pracuie Deputowany Keratry, łączy właściwie w sobie Niepodległego, Cenzora i Sława. Ministrowskie i roialistskie dzienniki utrzymuią się prawie wszystkie.

Pomnik, który Joannie d'Arc (dziewicy Orleańskiey) w mieyscu iey urodzenia w Domremy wystawiaią, składa się z szkołki dla dziewcząt. Izba w starym gmachu, w którey Joanna mieszkała, utrzymaną zostanie, a na placu przed nowym budynkiem postawiony iey posąg zostanie.

P. Gomez iadący iako Ambassador Hiszpański do Neapolu, przybył do Paryża.

Jeneralny Prokurator Bellart udał się do więzienia la Force, dla powzięcia dokładnieyszey wiadomości o buntownicżych zmowach, które od zaburzeń w Paryżu miewane są w tem więzieniu.

Upał ciągle się tu powiększa; d. 29 z. m. mieliśmy 25 stopni ciepła.

W Tuluz umarł naybogatszy Bankier Sarrus, który 2 mill. Fr. maiątku zostawił.

Przed kilku dniami Xiężna Decazes miała u Króla posłuchanie i stawiła przed nim małego swoiego syna, którego Król iest chrzesnym oycem. Małżonek iey ciągle tu bawi i bywa u rodziny Królewskiey.

Miasto Magdeburg posłało wdowie po naszem Jenerale artyleryi Eblé, który w odwrocie z Moskwy umarł, iego wizerunek. Jenerał ten był za królestwa Westfalskiego Gubernatorem Magdeburga. Miasto ofiarowało mu na urządzenie swoiego Domu 24,000 Fr. lecz ich nie przyiął. Proszono go więc, aby zechciał temi pieniądzmi rozrządzić, i przeznaczył te na uposażenie 12 ubogich dziewcząt, prosząc, aby iego imienia nie wspominano. Magistrat sporządził weselną ucztę dla 12 tych małżeństw, na którą był także Eblé zaproszony. Wkrótce wydała się taiemnica daru i wdzięczność nowożeńców aż do łez go wzruszyła.

Z Londynu d. 30 Czerwca.

Czego się nie spodziewano, nastąpiło przecież: zielony worek otworzony został,

Tayna kommissyia wyższey izby do roztrząśnienia znayduiących się w tym worku papierów, miała wczoray w południe pierwsze posiedzenie. PP. Brougham i Denman podali wczoray izbie zapieczętowany list od Królowey, w którym protestuie się przeciw takowemu postępowaniu, ale o ugodzie lub pośrednictwie nic nie wspomina. Gdy oba ci obrońcy doczekać się nie mogli odpowiedzi na ten list, oddalili się nakoniec. — Jeżeliby do izby wyższey wniesione było oskarżenie przeciw Królowey, tedy P. Brougham, który iest członkiem izby niższey, a iako taki bronić iey nie może w wyższey, złoży tę dostoyność. Królowa przyięła z naywiększą wdzięcznością tę iego ofiarę. Liczba świadków przeciw Królowey tak iest wielka i zeznania ich tak są wielorakie, iż musi także przeciw nim znaczną liczbę zagranicznych sprowadzić do Anglii świadków.

Na zgromadzeniu około 9000 osób w Jork uchwalono podać Królowey adress z powodu wstąpienia na tron i szczęśliwego do kraiu powrotu. P. Marmduke Wywill, reprezentant od Jorku w parlamencie, odebrał zlecenie, aby ten adress niezwłocznie oddał Królowey.

Królowa nie znaydowała się onegday w teatrze Drury-Lane; nie chciała zapewne używać w tym dniu zabawy, w którym zielony worek w izbie wyższey otworzony został.

Na onegdayszem posiedzeniu tayney kommissyi izby wyższey nie znaydowali się Lordowie Lansdown i Erskine, tudzież Arcybiskup Kantorbeiu. Że także nie byli obecnemi, iak niektóre pisma utrzymuią, W. Kanclerz i Xże Wellington, zachodzi wątpliwość. Słychać, iż ta kommissyia zdać izbie ma w poniedziałek sprawę, poczem wniesiony zapewne zostanie bil przeciw Królowey; lecz dalsze w tey mierze obrady odłożone może zostaną do przyszłych posiedzeń, gdyż parlament odroczony bydź ma w środku Lipca. Lordowie Landsdown i Erskine wymowili się od zasiadania w tayney kommissyi; na ich miejsce obrano Lordów Hardwicke i Ellenborough. W wspomniony bil, iak samo z siebie rozumie się, w ten czas tylko wniesiony bydź może, gdy kommissyia uzna powody do oskarżenia Królowey, i na owczas nastąpi publiczne obustronnych świadków słuchanie, albo w parlamencie, albo w wyznaczonym do tego sądzie. Taki był i iest od początku zamiar Ministrów. Chcieli oni iedynie dla tego taynego roztrząśnienia papierów, ażeby, iesli parlament nie znaydzie w nich dostatecznych powodów do oskarżenia Królowey, cała rzecz została taiemnicą.

We wtorek w wieczor gdy Lord Liwerpool w izbie wyższey mowił, iż nie widzi żadney przyczyny dla czego miałaby Królowey pozwoloną bydź zwłoka, powstał Lord Grey mocno przeciw Ministrom i żądał, aby tayna kommissyia była zniesioną i przychylono się do prośby Królowey. Popierali iego wniosek Lordowie Lansdown, Bulkeley, Erskine, Holland i Belhawen, ale większością 102 głosów przeciw 42 został odrzucony.

Jenerał Ferguson oznaymił w izbie niższey, iż we czwartek żądać będzie wyjaśnienia względem wysłaney do Medyolanu kommissyi, dla zbierania dowodów przeciw Królowey. Wczoray atoli w wie-

czor odłożył swoy wniosek d. 8 dni, ponieważ, iak mówił, zaszły nowe okoliczności. (Gazeta Times wnosi ztąd, iż na nowo zachodzić muszą układy pomiędzy obiema wysokiemi Stronami.)

Prośba Królowey do wyższey izby, w którey protestuie się przeciw tayne kommissyi i prosi o zawieszenie dochodzenia, zdaie się bydź wybiegiem patronów; bo wiadomo dokładnie, że dotąd z strony korony nie nastąpiło żadne oskarżenie, ani żądane iest badanie. Ministrowie nie chcą wziąść na siebie odpowiedzialności względem przyszłego postępowania, i dla tego żądaią postanowienia parlamentu, czyli oskarżenie mieć może mieysce. Iest to więc tylko pozor, (dodaią Ministrowskie pisma) którego obrońcy Królowey używaią, iakoby ią bez słuchania chciano sądzić.

List, który Królowa wczoray posłała do tayney kommissyi, zawierać ma nader ważne wyiaśnienia. Gazeta Goniec iest atoli tego mniemania, iż Lordowie składaiący kommissyią nie mogą takowego dowodu podczas swoiego urzędowania przyiąć, ponieważ przysięgli stanowić bezstronnie w tey sprawie.

Dzisieysza Gazeta Times zawiera adress do Królowey od mięszkańców Nottingham i odpowiedź na niego.

Teraźnieysza sprawa Królowey stać się może bardzo krytyczną dla niektórych Ministrów. Lord Grey wyrzeka w tych dniach w izbie wyższey, iż bez niebezpieczeństwa nie mogą naprzod, a bez wstydu wstecz postąpić.

Upał dochodzi tu od kilku dni do 90 stopni podług ciepłomierza Fahrenheita, tak iż ludzie i konie po drogach padaią i umieraią.

Wczoray był u Króla w pałacu St. James drugi ziazd, który rownie okazały i liczny był iak pierwszy. Xże i Xiężna Glucestru, Xiężna Zofiia Matylda i Xże Esterhazy przyiechali w swoich powozach stanu; ostatni dla swey okazałości ściągnął na siebie wszystkich oczy.

Podczas koronacyi Króla Wilhelma i Królowey Maryi Rycerz Anglii w świetney swey zbroi pokazał się na swoim rumaku na dziedzińcu w Westminsterze właśnie w ten czas, gdy wysocy Małżonkowie siedzieli przy stole. Po wyrzeczeniu zwykłych wyzywań i po spełnieniu zdrowia Króla z złotego puhara, który stał się iego własnością, rzucił rękawiczkę na ziemię, iako znak wydania bitwy, ktoby ośmielił się ią podnieść. Stara kobieta weszła o kulach na dziedziniec, podniosła rękawiczkę, a na to mieysce zostawiła swoią i z wielkim pośpiechem rzuciwszy kule oddaliła się. W zostawioney rękawiczce znaydowała się kartka, wyzywaiąca rycerza do stawienia się o pewney godzinie do rozprawy na Hyde-Park. Zdarzenie to sprawiło wielki śmiech, ale nikomu nie przyszła myśl pobiedź za kobietą i przytrzymać ią. W oznaczonym dniu i godzinie (zapewne przebrany mężczyzna, który umiał dobrze szpadą robić) przybyła owa kobieta na Hyde-Park. Ale wielki Rycerz Anglii, zapewne przez uszanowanie dla płci piękney, nie stanął.

Wczoray Doktor William Hyde-Wolleston obrany został tymczasowem prezesem towarzystwa Królewskiego umieiętności aż do Listopada, w którym czasie obrany zostanie aktualny prezes.

Przeciwko 27 burzycielom w Irlandyi zatwierdził sąd przysięgłych w Stirling

oskarżenie o zbrodnią przeciw kraiowi, i dnia 6 Lipca rozpocznie się ich sprawa.

W Dublinie rozpoczął się obiór reprezentanta na mieysce zmarłego Grattan. Syn iego znayduie w P. Ellis, który przeszłego wtorku miał naywięcey za sobą głosów, mocnego przeciwnika. Obiór ten odbywa się bardzo niespokoynie.

Xiężna Iorku bardzo ieszcze iest słaba; ale zwolniały zapalenie i ciężki oddech.

Zmarły Jozef Banks odkazał wyborną swoią bibiiiotekę muzeum Angielskiemu, a po śmierci iego żony, ponieważ umarł bezdzietny, spadnie wielki iego maiątek na rodziny Stanhope i Knatchbull, i zgasła razem z nim iego baronia. Sekretarzowi swoiemu, P. Brown, wyznaczył 200 Fs. roczney pensyi.

Były Dyrektor Rpltey Plata Puverdon ma bydź iako zdrayca kraiu sądzony, ponieważ układał się z Rządem Francuzkim, aby Xże Łukieski (siostrzeniec Króla Hiszpańskiego) został konstytucyynym Królem tey Rpltey. — Na wiadomość o przyięciu przez Króla konstytucyi w Hiszpanii, miał Jenerał Bolivar żądać i otrzymać od Jenerała Morillo paszporty dla deputowanych, udaiących się tam dla układania się z kraiem Macierzyńskim.

Z Madrytu d. 20 Czerwca.

W Katalonii otworzona została składka dla nieszczęśliwych mieszkańców Maiorki, gdzie zaraźliwa grasuie choroba; zebrano iuż i posłano tam do 1 mill. realów.

Wyznaczona także została kommissyia dla rozpoznania stanu dróg i kanałów w kraiu.

Kapituła Metropolitalnego kościoła w Walencyi żądała, aby była wolną iak dawniey od opłaty od przywożonych tam na własną potrzebę rzeczy. Lecz Minister skarbowy odpisał iey, iż to bydź nie może, ponieważ konstytucyia nakazuie równy rozkład ciężarów na wszystkich obywateli. — Jenerał Elio, siedzący zawsze ieszcze w cytadeli Walencyi, podał do Króla prośbę o wyznaczenie na niego sądu, ale nie w tem mieście, ponieważ mięszkańcy zawsze ieszcze są przeciw niemu roziątrzonemi.

Jenerał Quiroga opuścił Kadyx, udaiąc się iako deputowany do Stanów do Madrytu. Dowodztwo nad woyskiem oddał Jenerałowi Riego, i przed wyiazdem ponowił do officerów rozkaz, aby żołnierzy kiiem nie karali.

Gdy flota nasza w Kadyxie nie iest płatna, zaszły zatem z tego powodu pomiędzy maytkami oburzenia.

Do Malagi przybyły dnia 6 b. m. dwa woienne Francuzkie okręty, a pod brzegami Barcellony i Kartageny pokazały się trzy takież. Okręty te przeznaczone są do zasłaniania handlu Francuzkiego na morzu środziemnem przeciw rozboiom morskiem. Srodek ten iest i dla Hiszpanii pożyteczny, ponieważ okręty Francuzkie dawać także będą pomoc Hiszpańskim okrętom.

Z Frankfortu d. 27 Czerwca.

Akt ostateczny podpisany przez Pełnomocników Niemieckich w Wiedniu względem rozwinięcia i umocnienia związku Niemieckiego. (Ciąg dalszy) — (obacz Numer

54 i 56 *Gazety naszey.*)

Art: 20. Jeśli zgromadzenie związkowe wezwane iest przez członka związku do obrony stanu posiadłości, o który spór zachodzi, w takim więc szczególnym razie, wspomnione zgromadzenie może wezwać członka związku, nie wchodzącego do sporu, a będącego w bliskości części kraiu, która ma bydź broniona; tudzież przez sąd swóy naywyższy bez odwłoki przedsięweźmie śledztwo tak względem ostatniego stanu posiadłości, iako też doniesienia o doznaney napaści; każe nakoniec wydać prawny w tey mierze wyrok, który zgromadzenie związkowe uskuteczni wskazanemi sobie środkami przeciwko kraiowi do związku należącemu do którego się stosuie, ieśliby tenże kray na poprzednie wezwanie dobrowolnie się do tego nie skłonił.

Art: 21. Zgromadzenie związkowe, stosownie do przepisu aktu związku, używać ma pośrednictwa we wszystkich wytoczonych przed nim sporach między członkami związkowemi, a to przez właściwy wydział. Jeżeli spory te nie mogą bydź tym sposobem załatwione, zgromadzenie podaie ie pod wyrok sądu polubownego, a przytem, dopoki względem tego sądu inna iaka nie zaydzie ugoda między członkami związku, przestrzegać ma przepisów, obiętych uchwałami Seymu związkowego z dnia 18 Czerwca 1817 oraz następnie przesłać się maiących instrukcyy Posłom Seymu związkowego, końcem wydania szczególnych uchwał.

Art: 22. Kiedy podług wspomnioney uchwały Seymu związkowego, sąd naywyższy iednego z kraiów związkowych wybrany iest na instancyią polubowną, w tym razie prowadzenie sprawy i rozstrzygnienie sporu we wszystkich głównych i ubocznych kategoryiach, należy do owego sądu, bez dalszego wdawania się zgromadzenia związkowego lub rządu kraiowego. Ten atoli rząd, w przypadku zwłoki ze strony sądu, na wniosek zgromadzenia związkowego lub stron spór z sobą wiodących, wyda potrzebne rozporządzenia, aby wyrok przyśpieszyć.

Art: 23. Tam, gdzie nie ma przepisanych szczególnych prawideł wyrokowania, sąd polubowny trzymać się będzie takich źródeł prawnych, iakich sądy Rzeszy w podobnych sporach używały, w miarę, iak do teraźnieyszych członków związku zastosowane bydź mogą.

Art: 24. Wolno iest nareszcie członkom związku, tak w poiedyńczych zachodzących sporach, iako też we wszelkich przyszłych wypadkach, zgodzić się na szczególny sąd polubowny czyli kompromis. Poprzednie rodzinne układy polubowne nieznoszą się ani odmieniaią przez ustanowienie Instancyi polubowney Związku.

Art: 25. Utrzymanie wewnętrzney spokoyności i porządku w kraiach związkowych, należy iedynie do właściwych ich rządów. Z względu atoli na domową spokoyność całego związku i wskutku zobowiązania się członków iego do wzaiemney pomocy, cały ogół przykładać się winien do utrzymania lub przywrócenia spokoyności, w przypadku oporu poddanych przeciwko rządowi, iawnego powstania, lub niebezpiecznych zaburzeń w kilku kraiach związkowych.

Art: 26. Gdy w iakim kraiu związ-

kowym, opór poddanych przeciwko zwierzchności, bezpośrednio spokoyności domowey zagraża, a zachodzi obawa rozszerzenia się buntu, lub gdyby przyszło do rzeczywistego powstania, a rząd mieyscowy po użyciu wszelkich konstytucyynych i prawnych środków, wzywałby pomocy związku, w tym razie obowiązkiem iest zgromadzenia związkowego dać iak nayśpieszniey pomoc dla przywrócenia porządku. Jeśliby zaś w ostatnim przypadku rząd nie był oczywiście w stanie przytłumienia buntu własnemi siłami, a okoliczności nie dozwalały mu żądać pomocy związku, mimo tego wszystkiego, zgromadzenie związkowe, nawet i bez wezwania, obowiązane iest przyłożyć się do przywrócenia porządku i bezpieczeństwa. W każdym iednak razie takowe środki nie mogą trwać dłużey, tylko póty, póki rząd, któremu daie się pomoc, widzi ich potrzebę.

Art: 27. Rząd, który taką pomoc otrzymał, obowiązany iest uwiadomić zgromadzenie związkowe o przyczynach zaszłych rozruchów i przedsięwziętych środkach ku ustaleniu przywróconego porządku.

Art: 28. Kiedy niebezpieczne związki i zamachy zagrażaią publiczney spokoyności i porządkowi w kilku kraiach związkowych, a łączne tylko działanie ogółu dostateczne środki podać może, w takim razie, zgromadzenie związkowe obowiązane iest naradzać się względem takich środków i użyć ich, porozumiawszy się pierwey z rządami naybardziey zagrożonemi.

Art: 29. Jeśliby w iakim kraiu związkowym zdarzył się przypadek odmowienia sprawiedliwości, a drogą prawną pozyskać iey nie można było, w tym razie obowiązkiem iest zgromadzenia związkowego przyiąć udowodnione zażalenie na odmówioną lub zatamowaną sprawiedliwość, i rozważywszy ie podług konstytucyi i istnieiących praw każdego kraiu, wyiednać prawną pomoc urządu związkowego, który dał powód do tey skargi.

Art: 30. Gdyby podane żądania prywatnych osób nie mogły bydź dla tego zaspokoione, że obowiązek zadosyć im uczynienia, iest wątpliwy między kilku członkami związku, lub spór w tey mierze zachodzi, na tenczas zgromadzenie związkowe wezwane od stron interessowanych, starać się będzie naprzód o zagodzenie w sposobie przyiacielskim. Jeśliby wszelako krok ten pożądanego nie przyniosł skutku, członkowie związku, którzy sobie roszczą prawa, w oznaczonym czasie nie zgodzili się na sąd polubowny, natenczas prawne rozstrzygnienie sporu ma bydź oddane przez zgromadzenie wybranemu tym celem sądowi polubownemu.

(Dalszy ciąg potem)

Z Włoch d. 22 Czerwca.

Pruski Poseł w Rzymie, Radca stanu Niebuhr, odkrył znowu wiele starych pism, które nie są iescze znane i do druku podał. Jako to kawałek mowy Cycera za Fonteio, tegoż za Rabirio ad Quirites; ułamk z 91 xięgi Liwiusza; ułamki z dwoch dzieł Seneki i inne rozmaitey osnowy sztuki. Rzeczony Poseł przypisał to wydanie Oycu S. za którego pozwoleniem wynalazł te uczone skarby w bibliotece Watykańskiey.

Kardynał Fesch mianowany został

przez oyca S. dyrektorem bractwa miłośników Jezusa i Maryi.

Rossyyski nadworny Radca du Hamel znayduie się teraz w Rzymie; podróżuie on kosztem Rządu, dla zwiedzenia wszędzie zakładów Lankasterskiego czyli wzaiemnego uczenia sposobu.

Xiężna Łukieska postanowiła port Viarregio, z którego naywięcey wywożą morzem marmuru Karraryyskiego, ulepszyć tamą i głębiey dla pomnieyszych woiennych okrętów wybrać. Kazała także w Genui wystawić galerę na 12 dział i kilka działowych szalup, które już są gotowe.

Podług doniesień okrętowych Ali Basza Janiny miał zostać zabity.

Z Hagi dnia 1 Lipca.

Gdy Królewa Angielska d. 24 Czerwca przyymowała deputacyią od parlamentu, miała na sobie, podług pism Angielskich, bogato haftowaną z czarnego atłasu suknią, a na głowie girlandę laurową szmaragami przyozdobioną i stroik z kosztownych piór. Jeden z mowców parlamentowych powiedział o Królowey: "Nie lęka się żadnego niebezpieczeństwa, bo nie poczuwa się do żadnego grzechu.,,

Pastor Marcus w Dortrecht, który w roku zeszłym miewał dla Szwayçarów wynoszących się po Brazylii nauki duchowne i udarował ich na drogę Bibliiami, otrzymał od kantonu Berneńskiego złoty medal zasługi.

Znany Francuzki Jenerał Clausel, który był wygnany, powrócił teraz z Ameryki do Antwerpii.

Z Sztokólmu d. 30 Czerwca.

Obroty woyskowe, które pod miastem naszem przez miesiąc przyiemnie bawiły publiczność, zakończone już zostały. W dniu S. Jana był na polu obrotów wielka parada woyskowa, podczas którey N. Król własną ręką rozdał pieszym pułkom nowe chorągwie. Po skończoney służbie Bożey przeciągnęły woyska około J. K. Mci który się wraz z Królewicem Następcą tronu pożegnał. W dniu S. Jana rozdał także Król na polu wiele orderów. Potem nastąpił wielki obiad u Króla, a w wieczór w pawilonie Królewica Następcy świetny bal. Pułki rozeszły się potem na swoie leże.

Jutro przedsięweźmie Król z Królewicem Następcą tronu podróż do Norwegii. J. K. M. zamyśla także odwiedzić Schonen, i za dwa miesiące dopiero do naszey stolicy powrócić. Podczas niebytności Monarchy dwóch Ministrów i dwóch Radców stanu odbywać będą sprawy rządowe.

Tłumaczenia pisma P. Görres: "Niemcy i rewolucyia,, dostać tu można po wszystkich Xięgarniach.

Z Hanoweru d. 5 Lipca.

Wielkorządca nasz Królewic Xże Kambridgi udał się onegday w towarzystwie adjutantów swoich przez Düsseldorf, Bruxellę i Kale do Londynu, dla złożenia J. K. M. osobiście swoich życzeń z powodu wstąpienia na tron i znaydowania się na uroczystości koronacyi. Xiężna Małżonka iego poiechała na czas iego niebytności do Kassel.

D. 30 Czerwca tak było tu powietrze zimne i wilgotne, iż niektorzy ludzie kazali w piecach palić. W roku przeszłym mieliśmy tu o tym czasie prawie Afrykańskie gorąco.

N. Cesarz Rossyyski udarował Budowniczego miasta Emden Nanninga za przesłane sobie napisane przez niego dzieło o budowie okrętów i żegludze, brylantowym pierścieniem.

DODATEK
DO Nro 58.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 19 LIPCA 1820 ROKU WE SRODĘ

Z Wiednia d. 8 Lipca.

Nayiaśnieyszy Cesarz przy kończeniu się w stolicy tuteyszey obrad gabinetów Niemieckich na dowód ukontentowania swoiego udzielić raczył wielkie krzyże orderu Leopolda Bawarskiemu Ministrowi stanu, Baronowi Zentzer, Ministrowi spraw zagranicznych W. Xięstwa Badeńskiego, Baronowi Berstett, Ministrowi stanu Xięstwa Nassauskiego, Baronowi Marschal de Bieberstein, Marszałkowi Dworu W. Xcia Darmstadtskiego, Baronowi Du Thil, i Ministrowi stanu W. Xięstwa Meklenburgskiego, Baronowi Plessen, a Oldenburgskiemu Posłowi przy Seymie związku Niemieckiego, P. Berg krzyż komanderski orderu S. Szczepana.

Z Rygi d. 15 Czerwca d. k.

Jego Królewicowska Mość, Xże Karol Pruski, przybył tu onegday wieczorem, a wczoray przed południem po znaydowaniu się na paradzie woyskowey, udał się w dalszą podroż do Petersburga.

Z Hamburga d. 7 Lipca.

P. Montalvo, kawaler orderu S. Jana złożył dziś Senatowi wierzytelny list iako jeneralny Konsul w mieście naszem N. Króla Hiszpańskiego.

Dziś nadeszły tu pierwsze świeże Flamanckie śledzie, równie iak 12 beczek takichże Angielskich.

Ostatnie nasze doniesienia z Londynu zawieraią w liście pod d. 30 Czerwca co następuie:

"Dziś odbyły się tu dwa zgromadzenia ludu, dla uchwalenia adressów do Królowey, to iest zgromadzenie samego miasta Londynu i iego przedmieścia Southwark. Oba były bardzo liczne i nadzwyczayny zapał za Królową okazuiące. Gdy korporacyie zeszły się na ratusz, udała się tamże Królowa, którą przyięła znaczna liczba Dam i różnych Panów, zebranych tam na wiadomość o iey przybyciu. Przy odieździe wyłożył lud konie z powozu i zaciągnął ią do iey mięszkania. Onegday i wczoray toż samo uczynił. Miasto Londyn postanowiło, iż uchwalony adress złożony Królowey zostanie, po zapytaniu w przod, kiedy go zechce przyiąć, przez Lorda Prezydenta,

ławników, reprezentantów w parlamencie od miasta, szeryffów i 150 obywateli.,,

Z Algieru odebraliśmy przez Marsyliią następuiący list pod d. 3 Czerwca:

" D. 17 Maia wyszło ztąd na morze pięć korsarskich okrętów. Domyślamy się, iż one przeznaczone są do krążenia pod brzegami Portugalskiemi, Hiszpańskiemi i Francuzkiemi dla zabierania okrętów północnych Niemiec i wszystkich kraiów, które nie maią traktatów z Rządem tuteyszym lub nie utrzymuią tu swoich konsulów. Przy odpływaniu tey eskadry powiewała w porcie czerwona bandera z godłami wielu wież. Algierczykowie są znowu tak bezczelnemi i zuchwałemi, iak byli przed odwiedzeniem ich połączoney floty i oświadczeniem pięciu wielkich Mocarstw. Zdaie się, iż to wszystko żadnego nie uczyniło na nich wrażenia. Tè narody, które się opłacaią, chcą zostawić w pokoiu, i nie napastować ieszcze okrętów tych, które na morzu środziemnem utrzymuią zbroyne siły. Gdy dochody kraiowe nie przynoszą tyle, ile barbarzyński ten Rząd potrzebuie, przeto stara się przez rozboie morskie powiększyć morską swoią siłę, zbogacić pierwszych swoich urzędników i napełnić kassy. — Morowe powietrze zawsze tu ieszcze grassuie. W Oran, gdzie w r. z. połowa mieszkańców padła ofiarą tey choroby, i gdzie nie pozostało iak 5 do 6000 mieszkańców, umiera ieszcze codziennie po 50 ludzi. Tu w Algierze nie iest tak wielki pomor. Tego lata doknęła nas ieszcze inna klęska, to iest mnostwo szarańcy wyżera urodzaie.,,

Od brzegów Menu d. 4 Lipca.

Drugiey izbie Stanów Badeńskich podane są od Rządu plany do zagładzenia kosztów woyny i nowego porządku opłaty drogowey. Pierwszy ma bydź daleko prościeyszy, niżeli poprzedzaiący, a drugi przynieść wielką ulgę podróżnym i handlowi. Izba ta zdaie sie bydź skłonną do zatrudnienia się naypierwey ważnieyszemi sprawami kraiu, a przedmioty mnieyszey wagi zostawić poźnieyszemu czasowi.

Heski Izraelita, nazwiskiem Grüntal, w miasteczku Witzenhausen nad Werrą, niespodziewanie otrzymał niedawno przez Bramę 3000 funtów kawy z St. Domingo. Jest to podarunek od Następcy tronu na Hayti i rzecz tak się ma: Syn wspomnionego Grüntala, który iako porucznik w woysku Westfalskiem znaydował się w wyprawie do Rossyi, a po zmienionych okolicznościach utracił nadzieię bycia w oyczystem woysku umieszczonym, puścił się na los do St. Domingo i w Królestwie Hayti otrzymał stopień instruktora cwiczeń gwardyi Królewskiey. Po trzech latach służby przez swoią oszczędność uzbierał tyle pieniędzy, że mógł podeszłego swoiego oyca wesprzyć, prosił Króla o uwolnienie i chciał do Niemiec powrócić. Gdy Król pragnął go zatrzymać ieszcze w swey służbie, napisał zatem Hr. Limonade do niego, iż Następca tronu ofiaruie mu dla iego oyca 3000 funtów kawy. Młody Grüntal wyniesiony razem został na Hayti na godność Hrabiego.

Przy ciągłym widoku trwałego pokoiu w Europie prawie wszędzie podnosza się papiery rządowe.

Pisma publiczne głoszą powtórnie, iż w dniu 3 Sierpnia, iako w dniu imie-

nia Króla, ogłoszoną dla Pruss zostanie nowa konstytucyia.

Sławny Malarz Francuzki Isabey znayduie się teraz w Londynie, gdzie wystawione iego obrazy bardzo są uwielbiane.

Król Bawarski udał się dnia 27 Czerwca na kąpiele do Baden, a Królowa wyiedzie za nim d. 1 b. m.

Przeznaczony na Ces. Austryiackiego Posła do Brazylii, Baron Stürmer, przybył dnia 25 Czerwca do Karlsruhe, a nazaiutrz rano udał się w dalszą przez Paryż podróż.

Dnia 17 i 18 Lipca 1820.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. gr.	
Przenicy	17	—	16	—	14	—	13	—
Żyta	9	15	9	—	8	15	8	—
Jęczmienia	7	—	6	15	5	15	5	—
Owsa	6	—	5	15	—	—	—	—
Jagieł	27	—	26	—	25	—	24	—
Grochu	8	—	7	15	7	—	6	15
Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 7 Lipca.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	630	do	860
Żyta	— —	410	—	440.
Jęczmienia	— —	260	—	300.
Owsa	— —	240	—	260.
Grochu	— —	500	—	520.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 17 Lipca.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp. 19	gr. 15
— detto Cesarski . . .	—	19	— 10
Fryd. Pruskie	—	34	— —
Luidor	—	37	— —
złoto frankowy	—	32	— —
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	233	— —
Złoty ryński Szeinami .	—	1	— 20

DONIESIENIA

Wydział Dochodów Publicznych i Dóbr Narodowych, upoważniony Uchwałą Senatu Rządzącego z dnia 9 z. m. Nr. 1890 do powszechney podaie wiadomości, iż w dniu 24 b. m. o godzinie 10 z rana odbywać się będzie publiczna Licytacyia sprzedaży Dziesięcin z zbiorów tegorocznych Skarbowi tuteyszemu należących się, iakiemi są:

1. Od Gromady Radwanowic, którey cena fiskalna Złp. 559.
2. Od Gromady Pisar, którey cena fiskalna Złp. . . 325. gr. 15.

Każdy licytować chcący przed rozpoczęciem Aktu licytacyi vadium 10tey części Ceny fiskalney wyrównywaiące wgotowych pieniądzach złożyć iest obowiązany.

Życzący sobie nabycia zechcą się w mieyscu i terminie oznaczonym znaydować, a oraz wcześnie wiedzieć, że ieżeli Plus-licytant okaże się nie Kontrybuentem Dziesięciny, winien będzie zaraz a naydaley w 24 godzinach po ukończoney Licytacyi całą summę stąd przypadaiącą po potrąceniu Vadii do Kassy Główney złożyć inaczey do prawa wytyczy niebyłby przypuszczonym. Jeżeli zaś Włościanie będą Plus-licytantami, tedy tym termina dwa do uiszczenia się dozwolone bydź mogą; pierwszy zaraz po licytacyi, na którym połowę, drugi zaś dzień 1 Grudnia 1820 roku, w którym resztę kwoty, złożyć obowiązanemi będą.

W Krakowie dnia 6 Lipca 1820 roku.

Sobolewski.
Gadomski. S. W.

Wydział Policyi w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. W skutek wezwania Trybunału I Instancyi W. M. Krakowa z dnia 6 b. m. do L. 2077 poleca Urzędowi Policyi pośredniey, Woytom Gminnym, Zastępcom po Wsiach, ażeby Franciszkę Bukowską o kradzież obwinioną i na karę dwóch letniego ciężkiego więzienia wskazaną na dniu 30 z. m. z prywatney roboty z miasta Wiśnicza z Galicyi Austryiackiey zbiegłą, według przyłączonego tu poniżey opisania ściśle śledzić i zawyśledzeniem takową do Wydziału Policyi doprowadzić rozkazali. — W Krakowie dnia 10 Lipca r. b.

Bartsch.

Konwicki, Sekr. Wydz:

Opisanie — Franciszka Bukowska rodem z czerwonego Promnika Okręgu W. M. Krakowa lat 33 maiąca wdową bezdzietna, wzrostu miernego, w sobie krępa, twarzy okrągłey czerwoney, nosa miernego, lewe oko piwne a prawe zielonkowate, włosów czarnych ostrzyżonych, brwi blad; w czasie ucieczki miała na sobie ubiór letni aresztancki i kaydany na nogach bosych. Zgodność zaświadczam

Konwicki.

Prezes Sądu Appellacyine Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stósownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I Instancyi kraiu tuteyszego, Wyrokiem swoim z dnia 17 Czerwca 1819 na powództwo Zofii z Moniow Ciemięgi, Włościanki wsi Krowodrzy pod Krakowem zamięszkałey wydanym nakazał śledzenie nieprzytomności iey męża Benedykta Ciemięgi, przeszło od lat 4 w mieyscu ostatniego zamięszkania swego nieprzytomnego, żadney o sobie wiadomości nie daiącego, poleciwszy dochodzenie nieprzytomności tegoż Benedykta Ciemięgi Sądowi Pokoiu W. M. Krakowa Okręgu Igo.

W Krakowie dnia 1 Lipca 1820 roku.

Nikorowicz,

Raubach Sekr: S. Ap:

Podpisana uwiadomia kemu o tem wiedzieć potrzeba, iż lubo *Daniel Błeszyński* Dziedzic Łapszowa dnia 20 Maia r. b. w dodatku Gazety Krakowskiey Nr. 44 odwołał samowładnie dane upoważnienie żonie do rządzenia swym maiątkiem, gdy atoli to Sądownie niepoparł, odwołanie to zrobione przez *Daniela Błeszyńskiego* na żadną uwagę niezasługuie. — W Krakowie dnia 18 Lipca r. b.

Anna z Komorowskich Błeszyńska.

W dniu 24 Lipca 1820 r. o godzinie 2 po południu w Krakowie na Kleparzu w domu pod L. 55 odbędzie się licytacyia w drodze Exekucyi, mocą którey dochody domu tegoż z wyszynku trunków, z sypek, z stayni zaiezdney i mieszkania składaiące się na rok ieden wydzierżawione zostaną. — Chcący licytować 10tą część kwoty szacunkowey w ilości złp. 30 na vadium złożą, i o dalszych warunkach przed licytacyią, zainformuią się. — zaś.

W dniu 27 Lipca r. b. o godzinie 3ciey po południu w Krakowie przy ulicy Długiey pod L. 79 dochody z wyszynku trunków w domu tymże sprawowanego na rok ieden w drodze exekucyi wynaięte zostaną, gdzie oraz wodki Okowity garcy 25 i nieco sprzętów domowych sprzedane będzie. W Krakowie d. 17 Lipca 1820.

Kawecki, *Kom. Sąd.*

Dnia 24 Lipca 1820 r. o godzinie 9 przed południem w Krakowie przy ulicy S. Jana w Domu pod L. 465 odbędzie się sprzedaż w drodze Exekucyi przez publiczną licytacyią koni pary, bryczki pokrytey, sukni męskich, i t. d. płacący gotowizną przybicia otrzyma. Dan w Krakowie d. 17 Lipca 1820.

Kawecki. Kom. Sąd.